

Paralelno programiranje

Završni ispit

ak. god. 2009./2010.

1. (6 bodova)-

U ostvarenju igre četiri u nizu prazni elementi ploče označeni su nulom, a pozicija s igračevim žetonom jedinicom (ne postoje elementi drugih vrijednosti). Napišite algoritam za EREW PRAM računalo koji za zadani (jednodimenzijski) niz elemenata ploče $P[]$ duljine n otkriva postoji li u njemu četiri igračeva žetona u nizu (ispisati DA ili NE). Na raspolaganju su *scan* i *reduce* funkcije za proizvoljne operacije. Netrivijalne operacije (npr. one koje ne uključuju grananja) potrebno je definirati algoritamski.

```
FOR i=0 do 3 {
    PARALELNO (j = 0 DO n/4) {
        //provjeri p[j*4 + i] do p[j*4+i+3] da li su četiri //
        jedinice u nizu
        ako jesu {
            r[j]=1;
        } inace {
            r[j]=0;
        }
        rez = OR_REDUCE(r[]);
        AKO (rez == 1)
            ispisi("DA");
        INAČE
            nastavi s FOR petljom;
    } // kraj PARALELNO bloka
} // gotova je FOR petlja
ispiši("NE")
```

Složenost $O(\log N)$

Yowza: moglo bi se komotno pisat rješenja jedna ispod drugih...

Rješenje by Bambi@:

```
PARALELNO (i = 0 DO n - 1)
    q[i] = p[i]; // zbog ER
    r[i] = 0;    // zbog EW
PARALELNO (i = 0 DO n - 4)
    rez = 1;
    AKO (p[i] == 1)
        ZA (j = 1 DO 3)
            AKO (p[i] != q[i + j])
                rez = 0;

    INAČE
        rez = 0;
    AKO (rez == 1)
        r[i] = 1;
rez = OR_REDUCE(r[]);
AKO (rez == 1)
    ispisi("DA");
INAČE
    ispisi("NE");
// složenost je logaritamska
```

Rjesenje by Shefinho:

```
PARALELNO ZA i=0 DO N-1
    r[i] = 0; // zbog EW

PARALELNO ZA i=0 DO N-4
    r[i] = 1;
    ZA j = 0 DO 3
        AKO (p[i+j]!=1) // ER inherentno osiguran :-)
            r[i] = 0;

rez = OR_REDUCE(r[])
AKO (rez == 1)
    ispiši("DA");
INAČE
```

```
ispiši("NE");
```

Ovo "inherentno osiguran" znači da je svaki proces dobio kopiju od $p[]$?

Ovo rješenje je krivo!

Dobro je rješenje jer se paralelno sve izvršava. Tako da paralelno procesori gledaju sljedeći element i nikad se ne 'sudare'. Prvo svi gledaju $i+0$ pa $i+1$, itd. Da PRAM računalo ne radi u lock-step načinu, ovaj kod nebi bio dobar.

Rješenje sa operacijom definiranom na predavanju i korištenjem scana by Bikush:

```
// pomoćna operacija koju je definirao Jakobović na satu
X(a,b)
    AKO (b==0) VRATI 0;
    INAČE VRATI (a+b);
KRAJ

// algoritam

r[] = X_SCAN(p);
max = MAX_REDUCE(r);
AKO (max >= 4)
    ispiši("DA");
INAČE
    ispiši("NE");

// primjer    p = [0 1 1 0 1 1 1 1 0]
// nakon scan r = [0 1 2 0 1 2 3 4 0]
// rješenje max_reduce(r) je najveći broj uzastopnih jedinica u p
```

Da. to je dobro.

Aj mi samo reci kak nam je sad zadatak logaritamske složenosti?

Operacija REDUCE i SCAN su logaritamske složenosti, a ostali dijelovi koda su $O(1)$ (paralelno blokovi).

2. (10 bodova)

Paralelni algoritam iterativno računa elemente matrice. Nova vrijednost elemenata računa se pomoću vrijednosti neposrednih elemenata gore i lijevo s tim da matrica ima spojene sve vanjske bridove (npr. vrijednost elemenata $A[1,1]$ računa se pomoću $A[N, 1]$ i $A[1, N]$). Trošak

računanja jednog elementa iznosi t_c . Izrazite izvođenje jedne iteracije na P procesora, te izoučinkovitost ako je matrica na procesore podijeljena:

a) po stupcima (svaki procesor ima jednak broj stupaca)

broj poruka po procesoru: 1

trajanje izvođenja: $t_c \cdot N^2 / P + (t_s + t_w \cdot N)$

izoučinkovitost: $O(P^2)$

b) po podmatricama jednake veličine:

broj poruka po procesoru: 2

trajanje izvođenja: $t_c \cdot N^2 / P + 2 \cdot (t_s + t_w \cdot N / \sqrt{P})$

izoučinkovitost: $O(P)$

3. (6 bodova)

U MPI programu svaki proces ima lokalnu vrijednost u varijabli x . Korištenjem MPI funkcija *send* i *recv* (skraćena sintaksa) napisati odsječak programa logaritamske složenosti (po pitanju broja poslanih) koji će za N procesa izračunati minimum svih lokalnih vrijednosti, tako da svi procesi znaju rezultat. U svakom procesu varijabla id je indeks, a varijabla n ukupni broj procesa.

```
// komunikacijska struktura hiperkocke
ZA (i = 0 DO logn - 1)
    dest_id = id XOR 2^i;
    AKO (dest_id > id)
        SEND(x, dest_id);
        RECV(drugi_podatak, dest_id);
    INAČE
        RECV(drugi_podatak, dest_id);
        SEND(x, dest_id);
    AKO (drugi_podatak < x)
        x = drugi_podatak;
// dodatan AKO uvjet je ubačen kako potencijalno ne bi došlo do
potpunog zastoja (ovisno o implementaciji)
```

Mislím da je ovo nepotrebno zakomplicirano. Nigdje se ne spominju stvari s implementacijama (ako si mislio/la na send koji čeka da se primi poruka). Tu treba obican butterfly, odnosno izbacit

linije 4,7,8 i 9

4. (4 boda)

Napišite primjer APRAM programa za tri procesora. Upotrijebite sve četiri vrste instrukcija.

Instrukcije APRAM:

- globalno čitanje - čitaj
- globalno pisanje - piši
- lokalna operacija - operacija
- sinkronizacija svih procesora - sinkronizacija

Unutar istog asinkronog odsječka samo jedan procesor može pristupiti istoj memorijskoj lokaciji.

Rješenje je slično primjeru u skripti na strani 25.

	procesor 1	procesor 2	procesor 3
odsječak 1	čitaj A čitaj B operacija piši B sinkronizacija	čitaj C operacija piši C sinkronizacija	čitaj D operacija piši D sinkronizacija
odsječak 2	 sinkronizacija	čitaj B čitaj D operacija piši D sinkronizacija	čitaj A operacija piši A sinkronizacija
odsječak 3	čitaj D operacija sinkronizacija	 sinkronizacija	čitaj B operacija sinkronizacija
	itd.	itd.	itd.

5. (4 boda)

Trajanje nekog programa dano je u dvije komponente: dio programa koji se mora izvoditi slijedno ima trajanje $100N$, dio koji se može idealno paralelizirati ima trajanje N^2 (idealna paralelizacija uz P procesora skraćuje trajanje P puta).

a) Simbolički opišite ubrzanje toga algoritma po Amdallovom zakonu ako je $N = 100$.

b) Izračunajte ubrzanje ako je $N = 100$ i $P = 10$.

Sažetak prijašnjih rješenja - točno rješenje (maxur):

Formula za ubrzanje(Amdalov zakon):

$$\text{Ubrzanje} = 1 / (\text{Serijski_Udio} + \text{Paralelni_Udio} / \text{Broj_Procesora})$$

Udio znači postotak nekog posla u ukupnom poslu (vrijednost između 0 i 1). U zadatku imamo zadana vremena serijskog posla(Serijsko_Vrijeme) $100N$ i paralelnog posla(Paralelno_Vrijeme) N^2 .

Prvo trebamo izračunati udjele:

$$\text{Ukupno_Vrijeme} = \text{Serijsko_Vrijeme} + \text{Paralelno_Vrijeme}$$

$$\text{Serijski_Udio} = \text{Serijsko_Vrijeme} / \text{Ukupno_Vrijeme}$$

$$\text{Paralelni_Udio} = \text{Paralelno_Vrijeme} / \text{Ukupno_Vrijeme}$$

Kad uvrstimo zadane vrijednosti dobijemo:

$$\text{Ukupno_Vrijeme} = 100N + N^2$$

$$\text{Serijski_Udio} = 100 / (100 + N)$$

$$\text{Paralelni_Udio} = N / (100 + N)$$

U a) dijelu zadatka kaže da je $N=100$. Kad uvrstimo gore dobijemo:

$$\text{Serijski_Udio} = 0.5$$

$$\text{Paralelni_Udio} = 0.5$$

Kad uvrstimo u Amdalov zakon uz varijablu Broj_Procesora:

$$\text{Ubrzanje} = 1 / (0.5 + 0.5 / \text{Broj_Procesora}).$$

Kad se izraz sredi i stavimo $P = \text{Broj_Procesora}$, dobijemo:

$$\text{Ubrzanje} = 2P / (P+1)$$

U b) dijelu zadatka uvrstimo $P = 10$ i dobijemo: $\text{Ubrzanje} = 20/11 = 1.82$.

6. (12 bodova)

- Kompozicija modula u paralelnim programima može biti slijedna, paralelna ili zajednička.
- MPI mehanizam modula u paralelnim programima omogućava izvedbu sljedne i paralelne kompozicije modula.
- MPI mehanizam dijeljenja komunikatora omogućava izvedbu paralelne kompozicije modula u paralelnom programu.
- Ubrzanje veće od linearnog naziva se superlinearno.
- Funkcija izoučinkovitosti pokazuje kako se treba mijenjati veličina posla uz povećanje broja procesora kako bi učinkovitost ostala jednaka.
- Ukoliko se ubrzanje programa mjeri u odnosu na isti program pokrenut na jednom procesoru, radi se o relativnom ubrzanju.
- Prilikom istodobnog čitanja iste memorijske lokacije u CRCW PRAM računalu, svaki procesor će pročitati jednaku vrijednost.
- U APRAM računalu, unutar istog asinkronog odsječka samo jedan procesor može pristupiti istoj globalnoj memorijskoj lokaciji.
- Izraz koji opisuje trajanje slanja jedne poruke duljine L riječi u jednostavnom modelu komunikacije je $T_{msg} = t_s + t_w L$ (t_s - postavljanje poruke, t_w - prijenos jedne riječi)

TOČNO - NETOČNO

- Prilikom pridruživanja zadataka procesorima, zadatke koji se izvode neovisno poželjno je pridružiti istom procesoru. **NETOČNO**
- Jednom procesoru može biti dodijeljeno više MPI procesa. **TOČNO**
- Uz povećanje količine računanja i nepromijenjene ostale elemente, učinkovitost programa opada. **NETOČNO**
- Trajanje izvođenja paralelnog programa je po definiciji neovisno o promatranom procesoru. **TOČNO**
- Sitno zrnata podjela posla podrazumijeva malu količinu komunikacije u odnosu na veću količinu računanja. **NETOČNO**

7. (2 boda)

Nacrtajte podjelu sedam zadataka na četiri procesora cikličnim pridruživanjem.

Procesor	Zadaci
0	0, 4
1	1, 5
2	2, 6
3	3

